

Motivace uživatelék návykových látek v nařízené ochranné léčbě a dobrovolné léčbě

MAIEROVÁ, E.

Katedra psychologie Filosofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Citace: Maierová, E. (2010). Motivace uživatelék návykových látek v nařízené ochranné léčbě a dobrovolné léčbě. *Adiktologie*, (10)4, 236–245.

VÝCHODISKA: Důvody k užívání jsou různé, v nejčastějších případech s sebou nesou i riziko porušení zákona a vzniku trestního stíhání a následně nařízené ochranné léčby protitoxikomanické. Často nastoupí uživatelky léčbu dobrovolně ve snaze abstinovat a začít žít život bez návykových látek. Důvody pro abstinenci si hledají během své léčby. **CÍLE:** Cílem práce je zjistit, jaká je motivace klientek v nařízené ochranné léčbě a dobrovolné léčbě, jaké mají důvody k abstinenci. A pozastavit se nad tím, zdali má nařízená léčba pro uživatelky smysl. **METODY:** Motivační dotazník, polostrukturované interview, časová osa. **SOUBOR:** Deset uživatelék v nařízené ochranné léčbě ve věznici v Opavě, 10 uživatelék terapeutické komunity Podcestný Mlýn a doléčovacího centra v Olomouci a v Brně, 6 terapeutů. Kvalitativní studie. **VÝSLEDKY:** Celkový průměrný motivační skóre skupiny ochranné léčby je v porovnání s dobrovolnou léčbou nižší. Participantky nastoupily do léčby z vnějších sekundárních dopadů abúzu návykových látek. Struktura motivace z dotazníku se lišila u výzkumných souborů v procentech v jednotlivých oblastech. Parti-

cipantky ochranné léčby mají jako motivaci svůj vysoký věk, rodinu, děti. Motivace k léčbě u dobrovolné léčby jsou psychické důvody, vliv léčby ve věznici, zdravotní problémy. Terapeuti verifikovali námi zjištěné výsledky. Postupem času si v léčbě hledají vnitřní důvody pro léčbu a motivace se mění. Ženy v ochranné léčbě mají malou zkušenost s léčbou v porovnání s klientkami dobrovolné léčby. **ZÁVĚRY:** U všech uživatelék hraje významnou roli ženská role a s ní spojené těhotenství a budoucí role matky. Neodmyslitelný je i vliv partnera, který často uživatelku ne/vědomě udržuje v závislosti. Jednou z mnoha snah odborníků v pomáhajících profesích je motivaci u klientek posilovat a zvnitřnit jejich důvody k abstinenci. Snažit se je zapojit do léčebného procesu co nejdříve, než dojde k debaklové situaci, a snažit se rozvíjet u nich rozpory, které by vedly k abstinenci.

KLÍČOVÁ SLOVA: MOTIVACE – UŽIVATELKY NÁVYKOVÝCH LÁTEK – MOTIVAČNÍ DOTAZNÍK – GENDER SPECIFIKA ŽEN-UŽIVATELEK DROG – DOBROVOLNÁ LÉČBA – NAŘÍZENÁ OCHRANNÁ LÉČBA VE VĚZNICI

Došlo do redakce: 24 / KVĚTEN / 2010

Přijato k tisku: 30 / LISTOPAD / 2010

Korespondenční adresa: PhDr. Eva Maierová / MaierovaEva@seznam.cz / Katedra psychologie FF UP v Olomouci, Křížkovského 10, 771 80 Olomouc